

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

10. Corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

operum ex fide ; in dilectione Dei, in obser-
 ratione mandatorum eius. Sic vndique ap-
 parer, locum hunc insignem, qui Caluino
 natus est ad austruendam folius fidei iustifica-
 tionem, & ad omnem bonorum operum ius-
 titiam à causa salutis longissimè remouen-
 da accommodatissimus ; quiq; ut loquitur,
in varijs difficultatibus eum ac suos expediret; prorsus
 è contrario iustitiam bonorum operum
 ex fide clarissimè astruere, & inuictè proba-
 re. Non sine fastidio huic vni loco tam diu
 immoratus fui: sed ad id me coëgit partim
 tam necessarij dogmatis orthodoxa expli-
 catio, partim importuni & versipellis aduer-
 sarij tam proluxa & accurata deprauatio. In
 sequentibus locis breuiore, Deo donante,
 erimus.

10. *Corde creditur ad iustitiam, ore autem con-
 fessio fit ad salutem.*

Perpicuè & inuictè docet hic locus, non
 ex sola fide Christianos iustificari aut sal-
 uari, sed præter ipsam fidem, quæ corde te-
 netur, externam quoque oris confessionem
 (quæ sanè multiplex est, & latè pater, multo-
 que pietatis actus coniunctos habet) ad sa-
 lutem quoque valere, & salutis nostræ per
 Christum vnam causam, vnum medium es-
 se, nõ secus quàm fidem. Nam si hæc propo-
 sitio, *Corde creditur ad iustitiam*, probat perspi-
 cue, ex fide homines iustificari, & vnam iusti-
 tia

Fides sola
 ad salutem
 non suf-
 ficat.

tix causam fidem esse; pariformiter altera propositio, *Ore fit confessio ad salutem*, probat peripicue, ex confessione fidei homines saluari, & vnam salutis causam esse ipsam fidei confessionem: quam videlicet non illi tantum faciunt, qui quauis data occasione fidei Christi ore profitetur, etiam propositis tormentis, vitæque ac fortunarum discrimine, sed etiam qui quolibet opere bono, & quolibet cultu externo Christianis hominibus proprio, Christianos se esse, Christi se fidem tenere ac nomen colere, opere profitentur. Ita hæc omnia pietatis opera iuxta Paulum ad salutem valent, non secus quam fides ad iustitiam. Inter iustitiã autem ac salutem aliquid discriminis esse, aut iustificari in Scripturis aliquid aliud esse quam salutem adipisci, nemo (quamlibet hæreticus) negauerit; & vt neget, ex varijs Scripturis facile refutabitur, quas alio in loco produximus. Sed & hoc ipso in loco quum prius Apostolus dixisset, *Si constitearis in ore tuo D. Iesum, & in corde tuo credideris quod Deus illum suscitauit à mortuis, saluus eris, vbi fidei in corde salutem tribuit; nunc dicit, Corde creditur ad iustitiam: apertè docens, iustitiam & salutem apud illum pro eodem haberi. Iustificamur ergo iuxta hæc Pauli verba non secus ex bonis operibus quæ fidei confessio facit, quàm ex ipsa fide qua corde creditur.*

Nunc vide vt clarissimam Apostolicæ doctrinæ

De iustif
cat lib. 5.
cap. 7.

Salus &
iustitia
idem va-
lent.

lucem omnibus ingenij sui viribus of-
 fuscare, premere, extinguere contendit Cal-
 uinus. Mirum (inquit) videri queat, cur nunc salu-
 ta nostra portionem fidei tribuat, toties antehac te-
 status sola fide nos saluos fieri. Hoc Apostolum
 antehac & saepe testatum esse fingit & alle-
 uerat audacter Caluinus. Sed Apostolum an-
 tehac nunquam hoc testatum esse, contra
 Caluini corruptelas, vbi hoc Apostolum
 testari voluit, luculenter ostendimus. Nunc
 ad presentem difficultatem quid respondeat,
 vide. Sed, inquit, ex eo colligi non debet, confes-
 sionem salutis nostrae causam esse: tantum significare
 vult quomodo salutem nostram Deus perficiat;
 nempe dum fidem, quam pectoribus nostris indidit,
 emergere per confessionem facit. Vide vt haec eua-
 lio in caput impostoris recidat. Iuxta eam
 quippe nec fides vlla causa salutis erit. Sic
 enim cum Caluino Apostolum glossabimus:
 Quod Apostolus hic ait, Corde creditur ad iu-
 stitiam, vel toties alibi, Ex fide iustificamur; ex eo
 colligi non debet fide salutis nostrae causam
 esse: tantum significare Apostolus voluit
 quomodo salutem nostram Deus perficiat;
 nempe vt fidem pectoribus nostris inserat
 antequam ab ea iustificamur. Si enim causa
 salutis confessio fidei non est, nec causa iu-
 stitiae fides erit; quando eodem modo Apo-
 stolus loquitur de confessione fidei respectu
 salutis, quo de ipsa fide respectu iusti-
 tiae. Haec igitur euasio aut nulla est; aut, si
 Vv aliquid

Caluini
 euasio in
 caput suu
 recidit.

aliquid est, non secus cōtra fidem iustifican-
tem valet. Aliam nunc decipulam impostor
tendit, si prior non succedat. Imò (inquit) no-
tare Apostolus voluit quæ sit fides vera, ex qua hic
fructus emanat, ne quis inanem fidei titulum pro ea
pretenderet. Nam cor ita accendere debet studio
gloria Dei, vt flammam suam extrà egerat. Sed nec
hæc decipula vigilantibus imponet. Non
quæ sit fides vera, sed quid præter fidem ve-
ram ad salutem requiratur, Apostolus doce-
re voluit. Non dicit, Corde creditur ad ius-
titiam, & si verè creditur, oris confessio nec-
cessariò nascitur, vt fides ad salutem valeat;
qui sermo figmento Caluini conueniret: sed
ait Apostolus duo distincta. Vnum, corde credi
ad iustitiam: alterum, ore confessionem fieri ad sa-
lutem. Deinde, tametsi confessio fidei sit veræ
fidei fructus, & cor ita accendere fides debe-
ret, vt flammam suam extrà egerat; aliud ta-
men est radix, aliud fructus ex ea progermi-
nans. Diuersæ actiones ac virtutes sunt, qua-
rum vtraque suam habet certâ ac propriam
vim: sanè vt vtraque coram Deo iustificet,
vtraque salutem adferat. Cuiusq; boni ope-
ris radix est bona voluntas, quam arborem bo-
nam Christus vocat. Et vt vnus radicis at-
que arboris multi sunt fructus; ita non solum
à radice distinctam, sed & quilibet seorsim
fructus distinctâ ac propriam domino vili-
tatem, propriû gustum, propriâ delectationem
affert. Ita bonæ voluntatis quodlibet
optis

Impostu-
ra Caluini
alia.

Fidei con-
fessio vir-
tus, à fide
distincta.

Matth. 7.

opus bonum suam apud Deum mercedem
 habet. Tandem & hoc ipsum falsum est, con-
 fessionē oris esse solius fidei fructum, quum
 multo magis charitatis sit fructus, & ex cha-
 ritatis radice magis nascatur quàm ex fide:
 quod suprā contra Calvinum de omni ope-
 re bono in genere demonstrauius. Postre-
 mo, fides vera est, tamen non viua, quæ hoc
 fructu caret, de quo mox plura. Tertiū nunc
 effugium fabricat sibi Calvinus: *Et sanè qui est
 iustificatus, salutē iam obinet. Nō ergo minus corde
 creditur ad salutem, quàm ore sit confessio. Vides sic
 distinxisse, ut iustificationis causam ad fidē referret;
 deinde ostenderet quid ad salutē consummandam sit
 necessariū. Neque enim corde credere quis potest, quin
 ore confiteatur: & necessitas quidem est perpetua
 consequentia, non quæ salutem confessioni ascribat.*
 Vide & attēde, Lector, quid Calvinus cōclu-
 dat. Videl. salutem confessioni oris non ascribi, id
 est, nō esse verū sed planè falsum quod Apo-
 stolus dixit, *Ore sit confessio ad salutē.* Hæc quip-
 pe verba, salutē confessioni ascribunt, non secus
 profectō quàm iustitiam fidei ascribit altera
 Pauli propositio, *Corde creditur ad iustitiā.* Ita
 Calviniana resolutio est textus Apostolici
 manifesta contradictio. An isto impottere
 aliquid magis impium hæc ætas vidit?

Sed expendamus nunc qua arte ad hanc
 conclusionem peruenit. *Qui iam iustificatus
 est, salutem obtinet.* Verum est; sed quam nūc
 obtinet salutem, eam conseruare & ad finem

Supr. c. 9.
 ver. 6.

Effugium
 Caluini
 tertium.

Calvinus
 Apostolo
 contrariū
 concludit

cum ea perseverare debet. Atqui (ait Calvini-
nus) sic inter utraque dislinxit Apostolus, ut causam
iustificationis & salutis poneret in fide; postea osten-
deret quid ad eam consummandam sit necessarium.

*Sola fides
salutem non
perficit.*

Oprimè. Confessio fidei, aliaque bona opera
post primam ex fide iustificationem, ad con-
summandam salutem sunt necessaria; ergo
sola fides ad consummandam salutem non
sufficit. Si ad consummandam salutem sola
nō sufficit, ergo nec simpliciter ad salutē sola
sufficit: nisi fortè saluus esse possit, cuius sa-
lus inchoata quidē sit, sed non cōsummata.
Pulchre Calvinus suā solā saluātē fidē ipse-
met euertit. Dices Calvinū in proximis ver-
bis huic malo occurrere, subiūgit enim: *Corde
credere nemo potest, quin ore cōfiteatur. Ita necessitas
quidē est perpetua cōsequētia; vna ab altera diuelli
non potest; sed ista necessitas, aut ista perpetua
cōsequētia, salutē cōfessionī nō ascribit.* Respon-
deo: Tamet si vera hæc esset necessitas perpetuæ
cōsequētiæ quā Calvinus fingit; tamen
falsum penitus est quod addit, *quæ cōfessionī
salutē nō ascribit*, quia verū certissimè est quod
Apostolus dicit, *Ore fit cōfessio ad salutē.* Vides
ut hæc oris confessio, siue necessariō ex fide
sequatur siue non, siue perpetuam conse-
quentiam cum fide habeat siue non, ipsamet
ad salutem valet; & ipsi cōfessionī salus
ascribitur. Ita inanis est tota Caluini iusta,
inanis & vana cōtra perspicuam verbi Apo-
stolici veritatem tota & tam varia eius ter-
giuersatio.

quersatio. Tandem stultitiæ ac dementiæ
 plenum est quod asseuerat, & non probat;
 neminem posse corde credere, quin ore con-
 fiteatur. Credidit in Christum Petrus, quan-
 do eum ad vnius ancillæ vocem ore confite-
 ri noluit. An mentitur Ioannes quum scrip-
 sit: Veruntamen & ex principibus multi crediderunt
 in eum; sed propter Phariseos non confitebantur,
 ut in synagoga non eijcerentur, dilexerunt enim glo-
 riam hominum magis quam Dei? Postremò, si
 omnis qui credit in Christum, necessariò
 confitetur illum, vt quid in Euangelio Chri-
 stus Apostolos suos in eum credentes tam vi-
 gilanter ac seriò hortatur, vt eum coram ho-
 minibus confiteantur? Dico vobis amicis meis,
 ne timeamini ab his qui occidunt corpus, &c. Dico
 vobis, Omnis quicumque confessus fuerit me coram
 hominibus, & Filius hominis confitebitur illum co-
 ram Angelis Dei. Qui autem negauerit me coram
 hominibus, negabitur coram Angelis Dei. Omnes
 illas ad fidei confessionem hortationes ces-
 sare oportuit, veluti superuacaneas, & ad so-
 lam fidem hortari suos Christus debuit, quan-
 do qui corde credit, ex necessaria & perpe-
 tua consequentia ore confitetur. Sed ineptias
 & insanias Calvinianas refutandi nullus fi-
 nis foret. Tenemus interim Apostoli senten-
 tiam: non solam ex corde fidem ad iustitiam
 ac salutem valere, sed & oris confessionem,
 aliâque pietatis opera ei coniuncta, adeoque
 quodlibet opus bonum (quando non est co-

rum, quæ eiusdem generis sunt, diuersa habenda ratio) ad iustitiam quoque & salutem coram Deo magnam vim habere; adeoque ex illis, non secus atque ex fide, homines iustificari ac saluari.

14. *Quomodo inuocabunt in quem non crediderunt?*

SEpe monui, vocem fidei quoties hæretici in Scripturis legunt, suam eos specialem fidem, fiduciam, securitatem, impiam presumptionem semper somnare. Facit id hoc loco Calvinus strenuè: cuius ineptia paucis refutabitur. *Vult hic (inquit) coniungere Paulus inuocationem cum fide, ut sunt profectò res inter se coniunctissimæ. Qui enim Deum inuocat, se quasi ad vnicum salutis portum recipit: & quod certissimi refugij genus est, velut filij in optimi ac ne amantissimi patris sinu se confert, ut eius cura protegatur, indulgentia ac charitate foueatur, benignitate subleuetur, virtute fulciatur.* Hæc hætenus vera ac bona sunt; mel & lac Calvinianum, quo lectorum ora primò suaviter illinit ac lactat, vt mox sine vlla amaritudine pestilens venenum infundat. Sic enim prosequitur: *Id facere nemo poterit, qui non ante de paterna Dei erga se benevolentia tantam persuasionem animo conceperit, ut ab ea qui dicitur ausit expectare.* Ecce tibi, Lector, pro fide Evangelica, quam Paulus hic designat, fides Calviniana, sola diuinæ benevolentiae indubitata persuas-

Fide Euan-
gelicā in
suam fidē
transfor-
mat Cal.